

Policy

BESLUTSDATUM: 2014-12-01
BESLUT AV: Direktionen
ANSVARIG AVDELNING: Avdelningen för verksamhetsstöd
FÖRVALTNINGSANSVARIG: Maria Gil
HANTERINGSKLASS Ö P P E N

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2014-799-AVS

■ Policy för val av verksamhetsform

Riksbanken köper årligen varor och tjänster från externa parter för mer än en tredjedel av Riksbankens budget per år. Till detta kommer inköp till särskilda projekt som kan addera ytterligare stora belopp. De parter som anlitas är såväl privata företag som offentliga institutioner och både svenska och utländska aktörer. För de avtal som träffas med externa parter tillämpas lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, utom i de fall då lagen inte är tillämplig (till exempel för hyra av fast egendom).

Riksbanken har för varje arbetsuppgift ett val att göra: att genomföra uppgiften helt i egen regi, delvis i egen regi och delvis genom extern utförare eller att låta en extern utförare utföra uppgiften i sin helhet.

Syftet med denna policy är att tydliggöra vilka principer Riksbanken ska tillämpa vid val av verksamhetsform, för att Riksbanken ska uppnå bästa nytta för de pengar eller resurser som används.

Kriterier

Riksbankens vision är att vara bland de bästa när det gäller kvalitet och effektivitet för att bibehålla ett högt förtroende för Riksbanken. Visionen gäller oavsett hur en uppgift utförs och är därmed grundläggande vid valet av hur en verksamhet ska utföras. Utgångspunkten vid valet är om det slutliga resultatet av arbetet blir bättre i den ena eller andra situationen.

Det principiella valet mellan att genomföra verksamheten i egen regi eller att låta en extern utförare göra det utgår från en bedömning av följande punkter:

- a) Är verksamheten specifik för Riksbanken?
- b) Finns det påtagliga synergieffekter med annan verksamhet som redan bedrivs, eller kommer att bedrivs, inom Riksbanken?
- c) Bedöms Riksbanken ha bättre förutsättningar än andra att bedriva verksamheten?

- d) Finns det risk att förtroendet för Riksbanken skulle kunna påverkas negativt om någon annan bedrev verksamheten?

Kännetecknande för verksamheter som inte nödvändigtvis behöver utföras av Riksbanken är följande:

- a) Verksamheten är generellt sett inte specifik för Riksbanken.
- b) Det finns andra kompetenta företag eller institutioner som kan utföra verksamheten och det är därför möjligt för Riksbanken att uppnå sina mål även om verksamheten utförs av någon annan.
- c) Det finns ett mervärde i att använda en annan utförare än Riksbanken, exempelvis genom att vi
 - i. bättre kan utnyttja skalfördelar vilket kan leda till lägre kostnader,
 - ii. får tillgång till specifik kompetens som kan vara svår att rekrytera eller som vi bara har tillfälligt behov av,
 - iii. minskar vår sårbarhet, till exempel för operativa risker som uppstår när beroendet av nyckelpersoner är stort, vad gäller nyckelpersoner och operativa risker, eller
- d) Valet av en extern utförare kan generellt sett inte bedömas påverka förtroendet för Riksbanken negativt.

Beslut om verksamhetsform

Innan ett beslut om verksamhetsform fattas ska en prövning alltid genomföras utifrån frågorna under rubriken "Kriterier". En förutsättning för prövningen är att Riksbanken har fastställt mål för den verksamhet som prövas.

Prövningen sker förutsättningslöst och bör belysa valet av driftsform så allsidigt som möjligt. När de principiella frågorna besvarats måste även andra perspektiv beaktas, till exempel följande:

- a) Ekonomi: Hur ser totalekonomin ut för respektive lösning inklusive Riksbankens eget arbete?
- b) Kvalitet: Hur definieras kvalitet och vilka sannolika effekter kan uppstå genom att vi väljer olika driftsformer?
- c) Kompetens/resurser: I vilken utsträckning ger valet oss tillgång till kompetens/resurser på kort och lång sikt?
- d) Marknaden: Finns det rimliga möjligheter för en aktör utanför Riksbanken att fylla det behov som efterfrågas?
- e) Hållbarhet: Vilken eventuell påverkan på hållbarhetsfrågor i form av miljö- och eller sociala frågor får valet av driftsform?
- f) Risker/kontinuitet
- g) Tillgänglighet
- h) Synergieffekter
- i) Styrning och kontroll

■

Vilket av perspektiven ovan som har störst vikt bestäms i det enskilda fallet och utifrån de direktiv som ges för uppdraget att pröva driftsformen. Det beslut som fattas ska alltid ta hänsyn till hur bästa nytta uppnås med de medel eller resurser som används, där nytta består av ett eller flera av de perspektiv som anges ovan, med undantag för "Ekonomi". Nyttan ställs därefter mot "Ekonomi" i syfte att tydliggöra kostnaden med den förväntade nyttan.

Ansvar och hantering av externa relationer

Riksbanken är alltid ansvarig för den verksamhet som utförs, oavsett i vilken regi detta sker. Det innebär att Riksbanken alltid ska säkerställa att den har tillräcklig insyn i den utkontrakterade verksamheten. Riksbanken och de revisorer som granskar Riksbanken måste alltid, så långt detta är möjligt, förbehållas rätten att göra inspektioner, iakttagelser och bedömningar på samma sätt som om verksamheten utförts i riksbankens egen regi. Dessutom behöver Riksbanken tillse att kompetens och resurser finns i banken för att vi ska kunna agera som en professionell beställare. I detta ligger att Riksbanken ska kunna ge direktiv om vad som ska utföras, ha kännedom om hur verksamheten måste kontrolleras och följas upp samt ha resurser för att genomföra kontroller och uppföljning i praktiken.

Anlitande av externa utförare

För anlitande av externa utförare tillämpas regler om offentlig upphandling, avrop samt regel för uppdragsavtal.